

Končno poročilo o arheološki raziskavi

Arheološko dokumentiranje/raziskava ob gradnji v vasi Matavun

EŠD: 5001 Škocijan pri Divači - Arheološko najdišče

Št. soglasja za raziskavo: 62240-256/2013/4 z dne 01. 8. 2013

Vodja raziskave: mag. Draško Josipovič, univ. dipl. arheol.

Datum izvedbe terenskih del: 09.10. 2013

Avtorja poročila: Draško Josipovič in Janez Rupnik

Datum izdelave poročila: 10. 10. 2013

Podpis nadzornika: *Bustič u P.*

Kazalo

Osnovni podatki o raziskavi.....	3
Povzetek.....	4
Uvod.....	4
Povzetek delovnega dnevnika o poteku in okoliščinah del.....	4
Rezultati.....	5

PRILOGE

Geodetski posnetek.....	8
-------------------------	---

Osnovni podatki o raziskavi

Št. soglasja za raziskavo: 62240-256/2013/2 z dne 1. 8. 2013

Koda raziskave: 13-0187

Ime najdišča: Škocijan pri Divači

Naselje: Matavun

Občina: Divača

Katastrske reference: parcele št. 695 k.o. 2460 Naklo

Lastniki zemljišča: Občina Divača

EŠD: 5001 Škocijan pri Divači - Arheološko najdišče

Vrsta najdišča: nepremična kulturna dediščina

Okvirna datacija najdišča: prazgodovina, rimska doba, srednji vek

Razlog za izvedbo raziskave: gradnja

Vrsta raziskave: invazivna

Raziskovalni postopek: arheološko dokumentiranje ob gradnji

Izvajalec: Avgusta d.o.o., Mestni trg 15, 5280 Idrija

Odgovorna oseba izvajalca: Gregor Zupančič

Vodja raziskave: mag. Draško Josipovič, univ. dipl. arheol.

Namestnik vodje: dr. Matija Turk, univ. dipl. arheol.

Strokovni sodelavec: Janez Rupnik, štud. arheologije

Vir financiranja: Občina Divača

Nadzornik: Patricija Bratina, univ. dipl. arh., konservatorska svetovalka

Pristojna OE ZVKDS: Nova Gorica

Trajanje terenskih in poterenskih del: 09. 10. 2013

Mestočasne hrambe arhiva najdišča: Avgusta d.o.o., Mestni trg 15, 5280 Idrija

Način ureditve lokacije ali območja raziskave po končani raziskavi: sprostitev za gradnjo

Ogroženost: gradnja

Povzetek

V poročilu predstavljamo rezultate arheološkega dokumentiranja v vasi Matavun. Raziskava je bila predpisana zaradi ureditve – razširitve ekološkega otoka v središču vasi. Arheološko dokumentiranje je potekalo ob izkopu temeljev za temeljno ploščo. Poglobitev je bila plitka, kar je v naravi predstavljajo odstranitev ruše in ob recentnih delih premešane zemljine, v maksimalni globini 20cm. Raziskava ni dala arheološko zanimivega rezultata.

Uvod

Cilj raziskave je bil dokumentirati, strokovno odstraniti in ovrednotiti morebitno arheološko kulturno dediščino na območju arheološkega najdišča Škocijan pri Divači. Investitor občina Divača - KS Matavun je izvajala širitev obstoječega ekološkega otoka na parc. št. 695 k.o. 2460 Naklo. V skadu z kulturnovarstvenimi pogoji 35106-324-2/2013-BBr/V smo ob izkopu izvajali arheološko raziskavo v obliki arheološkega dokumentiranja ob gradnji. Dela so potekala vzdolž ceste ob obstoječem komunalnem otoku. Prav zaradi recentnih posegov v neposredni bližini in na sami lokaciji je bila področje poškodovano, intaktnih plasti ob izkopu niso dosegli.

Sl. 1: Lokacija posega, pogled proti V

Povzetek delovnega dnevnika o poteku in okoliščinah del

Dne 09. oktobra 2013 sva sodelavca Avguste d.o.o. ob 11. uri prispela v Matavun. Na lokaciji je bil prisoten predstavnik krajevne skupnosti Matavun in delavec, ki je pričel z izkopom. Izkop je potekal ob že obstoječem ekološkem otoku v obliki jarka - poglobitve za rob temeljne plošče. Ekološki otok se nahaja v rahli brežini in ne bo na istem nivoju kot

dosedanji, temveč bo njuna pozicija kaskadna, kar pomeni, da večjih posegov v brežino ne bo. Jarek je bil globok do 20 cm, širok 40 cm, 4m dolg z 1m dolgim krakom v obliki črke L. Dela so potekala hitro in ob 13h je bil izkop končan.

Rezultati

Kljub dejstvu, da je lokacija posega na izjemni lokaciji prazgodovinskega gradišča in, da je poselitev dokazana tudi v rimski dobi je bil arheološki rezultat negativen, območje je bilo uničeno z recentnimi posegi: cesta, obstoječi ekološki otok in zasaditev dreves. Globina izkopa tudi ni dosegla intaktnih plasti, ki bi mogoče dale zanimivejše arheološke rezultate.

Najzanimivejša od naključnih najdb je znana najdba Kmeta Deleza iz Matavuna, ko je 1. 1908 pri rušenju starega prazgodovinskega zidu škocjanskega gradišča zadel pod apnenčevo ploščo na skeletni grob s številnimi pridatki. Gre za 1169 bronastih predmetov in jantarjevih jagod (med njimi 454 jantarjevih jagod in steklenih biserov, 486 bronastih gumbov, 4 votle zapestnice, 54 bronastih obročkov, 2 železna obroča, 3 zapestnice, 1 torkves, 22 obeskov, 20 spiralnih cevčic, 8 okrasnih ploščic, 2 certoški fibuli, glinasta in koščena vretenca itd.). Grobni pridatki datirajo vso najdbo v 5. stol. pred n. š. (Marchesetti, JfA 3, 1909, 194. Battaglia, Duemila Grotte [1926] slike na str. 97, 98, 99, in Atti Mus. Civ. di St. Nat. Trieste 15, 1942, 44). V letu 2004 je bilo pod vodstvom Petra Turka – Narodni Muzej opravljeno manjše zaščitno izkopavanje v Škocjanu na Krasu, istega leta je na mestu nekdanje Delezove domačije izkopaval tudi Koprski Muzej pod vodstvom Mateja Zupančiča. Odkrite so bile dobro ohranjene arhitekturne ostaline bivališč iz bronaste dobe. Razpoklinski sistem apnenčastega pokrova nad Škocjanskimi jamami je omogočal nekdanjim prebivalcem, da so z lomljenjem kamnitih blokov vzdolž razpok prišli do pravih pravokotnih poglobitev v matično geološko osnovo, ki so jih izkoristili kot bivališča oziroma polzemljanke. Na mestu nekdanje Delezove domačije sta bili dve takšni poglobitvi (3x3m, 4x5m) izkoriščeni in sicer za klet in hlev.

Sl. 2: prazgodovinska poglobitev v geološko osnovo, kasneje uporabljena kot hlev Delezove domačije (fotografija iz izkopavanj leta 2004, foto: Aleš Ogorelec, A-stativ 9m)

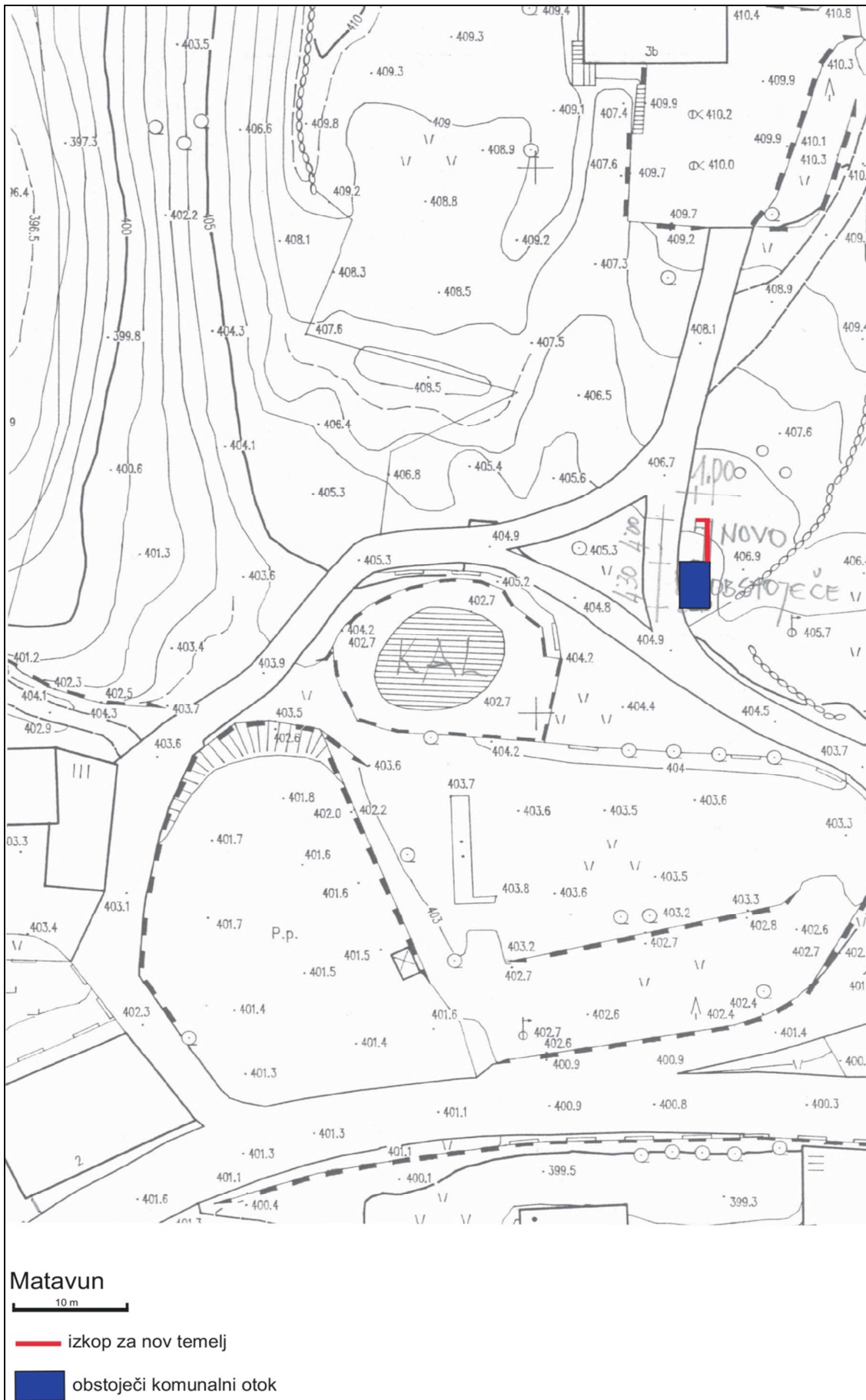
Sl. 2: Plitek izkop za temelj, pogled proti J

Sl. 3: Izkop za temelj, pogled proti JV.

Sl. 4: Pogled na celoten izkop proti J

številka: 35106-0324-5/2013 /koda: 13-0187/
datum nadzora:

ZAPISNIK KONSERVATORSKEGA NADZORA NAD TERENSKIMI DELI RAZISKAVE

Osnovni podatki o raziskavi po soglasju za raziskavo	
Koda najdišča	koda: 13-0187
Naselje	Škocjan
Evidenčna številka in ime dediščine	5001 Škocjan pri Divači – arheološko najdišče
Številka soglasja za raziskavo	62240-256/2013/4
Izvajalec raziskave	Avgusta d.o.o.
Vodja raziskave	mag. Draško Josipovič
Namestnik vodje	dr. Matija Turk
Vrsta raziskave	Arheološka raziskava ob gradnji
Datum začetka in konca terenskih del	09.10.2013
Mestočasne hrambe arhiva najdišča	Avgusta d.o.o., Mestni trg 15, 5280 Idrija

Nadzor nad skladnostjo z izdanim soglasjem za raziskavo	skladno	ni skladno
Prisotnost vodje raziskave oz. njegovega namestnika	☒	☐
Ustreznost lokacije posega	☒	☐
Ustreznost sestave in številčne zastopanosti raziskovalne skupine	☒	☐
Obvestilo konservatorju o začetku terenskih del	☒	☐
Obvestilo pristojnemu muzeju o začetku terenskih del	☒	☐

Nadzor nad strokovnostjo izvedbe	ustrezno	neustrezno
Ustreznost uporabljenih metod in tehnik izkopavanja in dokumentiranja z vidika vsebine, vrste, tipa, datacije in kompleksnosti najdišča ter posebnih okoliščin raziskave	☒	☐
Celovitost in usklajenost dokumentacije z veljavnimi standardi	☒	☐
Ustreznost dokumentacije prostorskih izmer	☒	☐
Ustreznost dokumentacije stratigrafskih, strukturnih, zbiralnih oz. drugih enot	☒	☐
Ustreznost pisne dokumentacije	☒	☐
Ustreznost slikovne dokumentacije	☒	☐
Ustreznost dokumentacije o zbirkah najdb	☒	☐
Ustreznost dokumentacije o zbirkah vzorcev	☒	☐
Ustreznost urejenosti, označenosti in hrambe najdb in vzorcev z manj zahtevnim varovalnim režimom ter njihova usklajenost z veljavnimi standardi	☒	☐
Ustreznost ravnanja in primarne zaščite klimatsko in varnostno občutljivih najdb in vzorcev	☒	☐

Izdelava strokovnih poročil o raziskavi	
Prvo strokovno poročilo velja kot končno strokovno poročilo	☒
Potrebno je izdelati prvo strokovno poročilo in končno strokovno poročilo	☐

Vsebinska in izvedbena problematika raziskave

Ob izkopih zemljine za potrebe izgradnje ekološkega otoka se je izvajala arheološka raziskava ob gradnji, ki je bila arheološko negativna.

Ukrepi varstva in navodila izvajalcu za ureditev območja raziskave po koncu terenskih del

Območje gradnje ekološkega otoka je sproščeno za gradnjo.

Opombe, opozorila na nepravilnosti, izrečeni ukrepi

/

Pripombe odgovornega vodje raziskave k poteku in ugotovitvam konservatorskega nadzora

/

Podpis vodje raziskav:
mag. Draško Josipovič, univ.dipl. arheolog

Podpis odgovornega konservatorja:
Patricija Bratina, univ.dipl. arheologinja